

کد ۲.۱.۸
۷۷/۲/۱۱ جلسه اول

عنوان مقاله: بررسی مصرف دارو در کهنسالان عمل شده در اتاق عمل بیمارستان
بقیة...الاعظم (عج) (۷۶-۱۳۷۵)

نویسندگان: دکتر علیرضا جلالی MD. استادیار دانشگاه علوم پزشکی بقیة... (عج)
دکتر عوض حیدرپور MD. استادیار دانشگاه علوم پزشکی بقیة... (عج)
مهدی حیدرپور استادیار دانشگاه علوم پزشکی بقیة... (عج)

نشانی: دانشگاه علوم پزشکی بقیة... (عج)

خلاصه مقاله :

مقدمه: سن متوسط عمر (امید به زندگی) در جمهوری اسلامی ایران از ۵۵/۴ سال در مهرماه ۱۳۵۵ به ۷۰/۲ در مهرماه ۱۳۷۵ افزایش یافته که سبب افزایش تعداد مراجعات کهنسالان به بخش‌ها و مراکز درمانی شده است. بیمارستان‌های تهران علاوه بر تحت پوشش داشتن کهنسالان تهران، محل پذیرش کهنسالان شهرستانی نیز هستند. بنابراین درصد مراجعه کهنسالان به این بیمارستان‌ها زیاد می‌باشد.

با آگاهی از تأثیر بیماری‌های همراه و داروهای مصرفی مربوطه بر بیهوشی و تداخل اثر آنها با داروهای که در طول بیهوشی مصرف می‌شوند، این مطالعه با هدف بررسی و اطلاع از فراوانی بیماری‌های همراه و مصرف داروها در کهنسالان در بیمارستان بقیة... (عج) سپاه در تهران به منظور کاهش عوارض ناخواسته و خطرناک در کهنسالان انجام شد.

مواد و روش‌ها: مطالعه به صورت آینده‌نگر و توصیفی از تاریخ ۱۳۷۵/۱/۱ الی ۱۳۷۶/۶/۳۱ انجام شد. از سرشماری بجای نمونه‌گیری استفاده شد و با کمک یک چک‌لیست، جمع‌آوری اطلاعات مربوطه به ویژگی‌های کهنسالی و بیماری‌های همراه آنان و داروهای مصرفی آنها براساس شاخص‌های مورد نیاز در رشته بیهوشی انجام شد. نتایج با کمک نرم‌افزار آماری SPSS وارد و سپس تجزیه و تحلیل گشت.

نتایج: ۳۱/۳ درصد از بیماران مراجعه کننده به اتاق عمل بیمارستان را کهنسالان یعنی (بالای ۶۵ سال) تشکیل دادند (۱۸۲۰ نفر). ۱۹/۵۰ درصد از این جمعیت را زنان را در

پنجمین کنگره سراسری آنستزی و مراقبت‌های ویژه
تهران ۱۰-۱۴ اردیبهشت ۱۳۷۷

دامنه سنی ۶۵ تا ۱۰۴ سال و متوسط سن ۶۸/۰۶ سال تشکیل دادند. در مجموعه ۱۸۲۰ نفری مورد بررسی ۳۵۴۱ مورد بیماری همراه وجود داشت که متوسط سهم هر نفر ۱/۹۶ مورد بیماری همراه بود. بیشترین میزان مصرف دارو در بیماران برای کنترل فشار خون بود. ۵۱ درصد از داروی مصرفی مردها و ۴۳/۳ درصد از داروی مصرفی خانم‌ها داروی ضد فشار خون بود. خانم‌ها بیشتر از آقایان داروی ضد دیابت مصرف می‌کردند و مصرف گلی‌بنکلامید در خانم‌ها ۹ برابر انسولین بود، در حالیکه در آقایان حدود ۶۰ درصد داروی مصرفی برای کنترل دیابت انسولین بود.

بحث: با آگاهی از نقص دستگاه عصبی سمپاتیک در کهنسالان و اطلاع از شیوع بالای هیپرتانسیون در آنها، لازم است تمهیدات مناسب برای اداره بیهوشی آنها در نظر گرفته شود. مسلماً تداخلات دارویی مربوط به بیهوشی با داروهایی که بیماران از قبل مصرف می‌کنند، حادثه‌ساز می‌شود و لازم است متذکر گردیم که فرهنگ معالجه صحیح هنوز در بین بیماران ما به دلایل متعددی جایگاه خود را نیافته است. خانم‌ها برای کنترل بیماری‌ها از معالجات آرامتر و به صورت دقیقتر استفاده می‌نمایند؛ در حالیکه در آقایان معالجات نامنظم‌تر و تهاجمی‌تر می‌باشد.

واژه‌های کلیدی: طب کهنسالان، امید به زندگی، بیهوشی، تداخل اثر داروها، فشار خون، دستگاه عصبی سمپاتیک